

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 747/2565

พนักงานอัยการจังหวัดสุโขทัย โจทก์ นางสาว ช. โจทก์ร่วม นางสาว พ. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 341, ป.วิ.อ. มาตรา 43, ป.วิ.อ. มาตรา 195, ป.วิ.อ. มาตรา 225

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่โจทก์ร่วมถอนคำร้องทุกข์ยอมเป็นผลให้คำขอในส่วนแบ่งในความผิดฐานฉ้อโกงตาม ป.อ. มาตรา 341 ที่โจทก์ได้ขอให้จำเลยคืนหรือใช้เงินแก่โจทก์ร่วม ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 43 ตกไปด้วย จึงต้องยกคำขอในส่วนแบ่งของโจทก์ ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341, 343 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 14 พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.2527 มาตรา 3, 4, 5, 12 และให้จำเลยคืนเงินหรือชดเชยเงิน 253,200 บาท ที่ยังไม่ได้คืนให้แก่ผู้เสียหาย จำเลยให้การปฏิเสธ ระหว่างพิจารณา นางสาว ช. ผู้เสียหาย ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาตเฉพาะข้อหาฉ้อโกงประชาชน ส่วนข้อหาอื่นผู้ร้องไม่เป็นผู้เสียหายจึงไม่อนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341, 343 วรรคแรก พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 14 วรรคหนึ่ง (1) การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท กฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดมีระวางโทษเท่ากัน ให้ลงโทษฐานฉ้อโกงประชาชนเพียงบทเดียวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 4 ปี ข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้ยก ให้จำเลยคืนเงิน 253,200 บาท ที่โจทก์ร่วมยังไม่ได้รับคืนให้แก่โจทก์ร่วม จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำคุก 3 ปี นอกจากที่แก้ให้เป็นตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ระหว่างจำเลยขออนุญาตฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง โจทก์ร่วมขอถอนคำร้องทุกข์ ศาลชั้นต้นอนุญาตเฉพาะความผิดฐานฉ้อโกง จำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติว่า โจทก์ร่วมใช้แอปพลิเคชัน เฟซบุ๊ก ชื่อว่า "C." ส่วนจำเลยใช้แอปพลิเคชัน เฟซบุ๊ก ชื่อว่า "T." โจทก์ร่วมมีบัญชีเงินฝากธนาคาร สำหรับความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.2527 ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ไม่อุทธรณ์ จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ส่วนความผิดฐานอื่น ระหว่างจำเลยขออนุญาตฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง โจทก์ร่วมขอถอนคำร้องทุกข์ทุกข้อกล่าวหา เมื่อความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 เป็นความผิดอันยอมความได้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 348 สิทธินำคดีอาญาในความผิดฐานดังกล่าวมาฟ้องจึงระงับไปเมื่อผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (2) ส่วนความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 343 และความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับ

คอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 14 เป็นความผิดอาญาแผ่นดิน แม้ผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ยอม ไม่ตัดอำนาจพนักงานอัยการที่จะฟ้องจำเลยในความผิดฐานดังกล่าว และสิทธินำคดีอาญามาฟ้อง ของโจทก์ในความผิดฐานดังกล่าวย่อมไม่ระงับ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 126 คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า จำเลยกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ประชาชนและความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ตาม ฟ้องโจทก์หรือไม่ เห็นว่า การเล่นแชร์ตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ.2534 มาตรา 4 ต้อง เป็นการที่บุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปตกลงกันเป็นสมาชิกวงแชร์ โดยแต่ละคนมีภาระที่จะส่งเงินหรือ ทรัพย์สินอื่นใด รวมเข้าเป็นทุนกองกลางเป็นงวด ๆ เพื่อให้สมาชิกวงแชร์หมุนเวียนกันรับทุน กองกลางแต่ละงวดนั้นไปโดยการประมูลหรือโดยวิธีอื่นใด ข้อเท็จจริงปรากฏตามที่โจทก์ร่วม เบิกความประกอบหลักฐานจากเฟซบุ๊กของจำเลย รายการโอนเงิน ข้อความการตั้งวงแชร์และ คำให้การของผู้กล่าวหาโดยจำเลยนำสืบรับข้อเท็จจริงดังกล่าวว่า จำเลยตั้งกลุ่มแชร์ออนไลน์ ผ่าน ทางเฟซบุ๊กของจำเลยหลายวง ลักษณะการเล่นคล้ายการเล่นแชร์ มีจำเลยเป็นผู้กำหนดจำนวน เงินต้น จำนวนสมาชิกในแต่ละวง ระยะเวลาการชำระเงิน และจำนวนเงินที่สมาชิกแต่ละลำดับต้อง ชำระ โดยจำนวนเงินต้นที่จำเลยกำหนดคือจำนวนเงินรวมทั้งหมดที่จำเลยกำหนดให้สมาชิกแต่ละ คนในกลุ่มชำระในแต่ละงวด ในแต่ละกลุ่มจำเลยเป็นผู้ได้รับเงินงวดแรก ส่วนในงวดต่อ ๆ ไป จำเลยให้สมาชิกแต่ละคนเป็นผู้เลือกว่าจะเข้าซื้ออยู่ในลำดับใด ซึ่งสมาชิกแต่ละลำดับจะส่งเงินราย งวดและได้ผลประโยชน์ตอบแทนที่ไม่เท่ากัน เมื่อถึงลำดับของสมาชิกรายใด สมาชิกรายนั้นก็จะได้ รับเงินคืนพร้อมดอกเบี้ย (ถ้ามี) ในกรณีของโจทก์ร่วมนับแต่วันที่ 6 กันยายน 2561 เข้าร่วมเล่นกับ จำเลย 15 วง แต่ละวงมีชื่อเรียกต่างกัน ได้แก่ วงสงกรานต์ วงมงกุฎ วงมังกร วงดำป่า วงปีโป้ วงนครสวรรค์ วงทอง 7 วงสุขุทัย วงกล้วยหอม วงส้มเขียวหวาน วงปลาแขยง วงชาเขียว วงรีเจนซี วงแม่โขง และวงแตงกวา แล้วโจทก์ร่วมชำระเงินตามระยะเวลาและจำนวนเงินในลำดับที่โจทก์ ร่วมเป็นสมาชิกในแต่ละวง เช่น ในวงสงกรานต์ จำเลยกำหนดวงเงิน 30,000 บาท จ่ายทุก 10 วัน จนครบจำนวนสมาชิก มีสมาชิกทั้งหมด 15 คน จำเลยเป็นท้าวแชร์และเป็นสมาชิกในลำดับที่ 1 ส่วนโจทก์ร่วมเป็นสมาชิกลำดับที่ 11 ซึ่งลำดับนี้จำเลยกำหนดให้ส่งเงินงวดละ 1,500 บาท เริ่มเล่น และโอนเงินงวดแรกวันที่ 6 กันยายน 2561 เป็นต้นไป โจทก์ร่วมโอนเงินให้จำเลยทั้งหมด 8 งวด เป็นเงิน 12,000 บาท กำหนดจะได้รับเงินในวันที่ 11 ธันวาคม 2561 เป็นเงิน 30,000 บาท ซึ่งเป็น เงินต้นบวกกำไร ต่อมาวันที่ 12 พฤศจิกายน 2561 จำเลยประกาศทางกลุ่มในเฟซบุ๊กว่าไม่สามารถ เดินแชร์ทุกงวดไปได้อ้างว่าสุขภาพไม่ดี และปิดกลุ่มบ้านแชร์ไป โจทก์ร่วมจึงเสียเงินจากการเล่น ที่มีลักษณะคล้ายแชร์ในวงนี้ 12,000 บาท เมื่อรวมทั้ง 15 วง ที่โจทก์ร่วมได้ร่วมเล่นแล้วโจทก์ร่วม เสียเงินไปทั้งสิ้น 275,200 บาท ดังนี้ เห็นได้ว่า ในแต่ละวงที่มีการร่วมเล่นดังกล่าว จำเลยจะได้รับ ผลประโยชน์ตั้งแต่งวดแรกในฐานะสมาชิกลำดับที่ 1 เป็นเงินรวมที่สมาชิกทุกคนนำมาลงทุน โดยไม่ ปรากฏว่าจำเลยส่งเงินรวมเข้าเป็นทุนกองกลางเป็นงวด ๆ ทั้งมิได้จัดให้มีการประมูลกันเป็นงวด ๆ แต่อย่างใด การกระทำของจำเลยจึงมิใช่เป็นการเล่นแชร์ตามความหมายของมาตรา 4 แห่ง พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ.2534 หากแต่เป็นการกระทำลักษณะคล้ายเล่นแชร์ โดยนำเงิน ของสมาชิกทุกคนไปหมุนเวียนจ่ายให้แก่สมาชิกแต่ละคนตามลำดับ ได้รับความจากโจทก์ร่วม เบิกความยืนยันว่า จำเลยลงภาพและข้อความโฆษณาในเฟซบุ๊กของจำเลยซึ่งตั้งกลุ่มเฟซบุ๊ก ว่า "บ." ชักชวนโจทก์ร่วมและประชาชนทั่วไปให้ร่วมเล่นแชร์ โดยจะได้ผลประโยชน์ตอบแทนเป็น ดอกเบี้ยในอัตราสูงกว่าธนาคาร โดยสมาชิกอาจเลือกลงทุนเป็นทองคำหรือเงินก็ได้ แต่หากลงทุน

เป็นทองคำจะได้ผลตอบแทนที่สูงกว่าเงิน โจทก์ร่วมต้องการผลประโยชน์ตอบแทน จึงร่วมลงทุนเล่นแชร์กับจำเลย สอดคล้องกับภาพและข้อความในเฟซบุ๊กของจำเลยกับหลักฐานการจ่ายเงิน ความข้อนี้จำเลยเบิกความเท็จสมพยานหลักฐานของโจทก์รับว่าเฟซบุ๊กดังกล่าวเป็นของจำเลยจริง และโจทก์ร่วมเข้ามาเล่นแชร์กับจำเลย โจทก์ร่วมโอนเงินร่วมเล่นแชร์ให้จำเลยประมาณ 30 วง จำเลยโอนเงินค่าตอบแทนให้แก่โจทก์ร่วม 29 ครั้ง เป็นเงิน 261,960 บาท ซึ่งภาพและข้อความที่ปรากฏในเฟซบุ๊กของจำเลยดังกล่าวมีลักษณะจำเลยลงโฆษณาชักชวนให้ประชาชนทั่วไปให้มาร่วมเล่นแชร์ด้วยการลงทุนเป็นเงินและทองคำ โดยมีรูปภาพธนบัตรจำนวนมากและทองคำรูปพรรณ ส่อแสดงว่าเป็นการจูงใจให้โจทก์ร่วมและประชาชนทั่วไปร่วมลงทุนเล่นแชร์กับจำเลย แล้วจะได้ผลประโยชน์ตอบแทนสูง โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยนำเงินค่าแชร์ไปลงทุนทำธุรกิจอื่นใดอันจะทำให้สมาชิกได้ผลประโยชน์ตอบแทนมากเช่นนั้น จากนั้นวันที่ 12 พฤศจิกายน 2561 จำเลยก็ปิดเฟซบุ๊กตนเองและปิดวงแชร์ทั้งหมด เป็นเหตุให้จำเลยได้ไปซึ่งเงินของโจทก์ร่วมและสมาชิก พฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าจำเลยเพียงแต่นำเงินที่โจทก์ร่วมและสมาชิกส่งค่าวงหมุนเวียนจ่ายให้แก่สมาชิกรายอื่นหรือกลุ่มอื่นตามที่จำเลยเป็นผู้กำหนด และที่ให้ผลประโยชน์ตอบแทนแก่โจทก์ร่วมหรือสมาชิกรายอื่นในอัตราสูง ก็เพื่อจูงใจให้มีบุคคลอื่นมาเข้าร่วมเล่นต่อกันไป ไม่ขาดสาย ทำให้จำเลยสามารถเก็บเกี่ยวผลประโยชน์และนำเงินที่ได้รับไปหมุนเวียนจ่ายสมาชิกต่อไปได้เรื่อย ๆ ส่วนการจ่ายเงินและผลตอบแทนคืนแก่โจทก์ร่วมและสมาชิกรายอื่นในครั้งแรก ๆ เป็นเพียงอุบายทุจริตหลอกลวงให้หลงเชื่อเพื่อให้มีการเข้าร่วมกลุ่มและชำระเงินแก่จำเลย เพิ่มมากขึ้นอันเป็นการแสดงข้อความเท็จต่อประชาชน จึงเป็นการกระทำโดยทุจริต หลอกลวง ประชาชนรวมทั้งโจทก์ร่วมด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จโฆษณาทางสื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กชักชวนประชาชนทั่วไปมาร่วมลงทุนเล่นแชร์ โดยการตั้งวงแชร์เป็นเครื่องมือในการหลอกลวง เป็นเหตุให้จำเลยได้ไปซึ่งเงินของประชาชนรวมทั้งโจทก์ร่วม ที่จำเลยนำสืบอ้างว่าเหตุที่จำเลยไม่ได้โอนเงินตอบแทนในคดีนี้เนื่องจากสมาชิกที่ได้รับค่าแชร์ไปแล้วไม่ส่งเงินค่าแชร์ สมาชิกบางคนยังไม่จ่ายเงินค่าแชร์ บางคนปลอมสลิปการโอนเงินจำเลยจึงไม่มีเงินจ่ายโจทก์ร่วมและสมาชิกรายอื่นนั้นเป็นการนำสืบลอย ๆ ไม่มีน้ำหนักหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ รับฟังได้ว่าจำเลยหลอกลวงโจทก์ร่วมให้เข้าร่วมเล่นแชร์ออนไลน์กับจำเลยมิใช่เกิดจากความสมัครใจของโจทก์ร่วมเอง นอกจากนี้แม้การเล่นแชร์ออนไลน์ซึ่งมีลักษณะคล้ายการเล่นแชร์กับจำเลยนี้โจทก์ร่วมเป็นผู้ชักชวนเพื่อนในเฟซบุ๊กของโจทก์ร่วมให้ร่วมเล่นกับจำเลยหลายคนดังที่จำเลยอ้างมาในฎีกาหรือไม่ก็ตาม แต่การแสดงข้อความอันเป็นเท็จต่อประชาชนในความผิดฐานฉ้อโกงประชาชนนั้นถือเจตนาแสดงข้อความเท็จต่อประชาชนเป็นสำคัญ โดยจะเห็นได้จากการหลอกลวง และไม่จำเป็นที่จำเลยจะต้องกระทำการดังกล่าวด้วยตนเองมาตั้งแต่ต้นทุกครั้ง เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าจำเลยแสดงข้อความอันเป็นเท็จแก่โจทก์ร่วมและผู้เสียหายบางคน แล้วเป็นผลให้ประชาชนรวมทั้งโจทก์ร่วมหลงเชื่อนำเงินร่วมเล่นกับจำเลย แม้ต่อมามีการบอกกันเป็นทอด ๆ และเพื่อนของโจทก์ร่วมทราบข่าว จากนั้นจำเลยยังคงมีพฤติการณ์แสดงข้อความและภาพที่ปรากฏในเฟซบุ๊กของจำเลยเพื่อให้หลงเชื่อและเป็นผู้เปิดโอกาสให้เพื่อนของโจทก์เข้าร่วมเป็นสมาชิกในการเล่นลักษณะคล้ายแชร์ดังกล่าว การกระทำของจำเลยก็เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 343 แล้ว พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมามีน้ำหนักมั่นคงรับฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่าจำเลยกระทำความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน และเป็นการนำข้อความอันเป็นเท็จเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ในเฟซบุ๊กของจำเลยโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่โจทก์ร่วม ผู้อื่นหรือประชาชน

อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ตามฟ้อง โจทก์อีกฐานหนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาลงโทษจำเลยมานั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น แต่การที่โจทก์รวมถอนคำร้องทุกข์ย่อมเป็นผลให้คำขอในส่วนแพ่งในความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 ที่โจทก์ได้ขอให้จำเลยคืนหรือใช้เงินแก้โจทก์ร่วมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 43 ตกไปด้วย จึงต้องยกคำขอในส่วนแพ่งของโจทก์เสีย ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำหน่ายคดีเฉพาะความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 ยกคำขอให้จำเลยคืนหรือใช้เงินแก้โจทก์ร่วม นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6

องค์คณะ

สถาพร ดาโรจน์ · สุนทร เฟื่องวิวัฒน์ · เสถียร ศรีทองชัย

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/747/2565>